

Agenda

Betreft	Werkgroep Gezonde Leefomgeving
Vergaderdatum en -tijd	Donderdag 3 oktober 2024 van 13.00-14.30 uur
Locatie	Online Teams-vergadering
Genodigden	Werkgroep gezonde leefomgeving – 5.1.2e (Groningen), 5.1.2e (Friesland), 5.1.2e (Friesland), 5.1.2e (Drenthe), 5.1.2e (Overijssel), 5.1.2e (Gelderland), 5.1.2e (Gelderland), 5.1.2e (Flevoland), 5.1.2e (Utrecht), 5.1.2e (Utrecht), 5.1.2e (Voorzitter, Utrecht), 5.1.2e (Noord-Holland), 5.1.2e (Noord-Holland), 5.1.2e (Zuid-Holland), 5.1.2e (Zeeland), 5.1.2e (Noord-Brabant), 5.1.2e (Noord-Brabant), 5.1.2e (Limburg), 5.1.2e (Limburg), 5.1.2e (Limburg), 5.1.2e (IPO).

1. Opening, mededelingen en verslag

- (Mondelinge) mededelingen en vaststellen agenda
Geen mededelingen en agenda vastgesteld.
- Vaststellen verslag 5 september
 - 5.1.2e: actiepunt in verslag van 5 september is afgerond.
 - 5.1.2e: contact met GGD is nog niet gedaan, 5.1.2e zal 5.1.2e contacten.Verslag vastgesteld.

2. Besprekpunten

1. Bespreken subwerkgroepen

5.1.2e vraagt de werkgroep Gezonde Leefomgeving of de groepen compleet zijn en of er nog signalen zijn dat er nog provincieleden aansluiten bij de subwerkgroepen, omdat subwerkgroep 1 nog meer aansluiting mag hebben vanuit andere provincies.

Voor 5.1.2e (subwerkgroep 2) contactgegevens van 5.1.2e:
- Contactgegevens 5.1.2e (5.1.2e @pzh.nl / 5.1.2e)
- 5.1.2e toevoegen (5.1.2e @provincie-utrecht.nl / 5.1.2e)

Het verzoek aan de trekkers is om de subwerkgroepen op te starten door een bijeenkomst te organiseren om de basis van het plan van aanpak te bespreken en een planning/tijdslijn te maken. In december bespreken we hoe de stappen in de subwerkgroepen zijn gemaakt, dan met elkaar reflecteren en feedback geven.

Actiepunten:

- Trekkers subwerkgroepen: opstarten subwerkgroep.
- Trekkers subwerkgroepen: 5.1.2e ook uitnodigen voor de overleggen van de subwerkgroepen (5.1.2e @ipo.nl / 5.1.2e).
- 5.1.2e: bij 5.1.2e checkvraag neerleggen over trekker zijn subwerkgroep 1.

2. Inventarisatie beoogde sturingsmogelijkheden Industriële Geur en de Omgevingswet
Binnen de subwerkgroep Geur gehad over geur in de omgevingswet, lokale afwegingen bij gemeenten, hoe gaan we daarmee om? We hebben van Kuiper Compagnon handvatten gekregen om dat te kunnen behandelen en parallel welke rol je daar kunt aannemen.

5.1.2e neemt ons mee in het KAGO voorstel, de problematiek rondom de hedonische waarden en hoe te komen tot een nationaal beoordelingskader.

5.1.2e :

De hedonische weging van geur zegt iets over de onaangenaamheid van geur, maar hierin is ook verschil tussen verschillende bedrijven (voorbeeld bakker versus slager). Om dat te vertalen naar een afwegingskader hebben we hedonische waarden vastgesteld.

Wat je ziet is dat provincie Brabant en provincie Noord-Holland een hedonische weegfactor hanteren. Provincie Gelderland hanteert een hedonische hinderlijkheidsklasse. Dat is allemaal gebaseerd op de waardering van geuren. Tot voor kort konden we de aangenaamheid van de geur meten (norm: NVM2818), door monsterzakken met geur te laten meten in een lab (geurconcentratie/aangenaamheid). De aangenaamheid van de geur kon niet meer betrouwbaar gemeten worden, dus de procedure die beschreven werd in de norm NVM2818 bleek niet meer te werken (verschillen tussen meetbureaus te groot).

Begin vorig jaar hebben de meetbureaus (inclusief overheidsmeetbureaus) een oproep gedaan om te stoppen met het meten van hedonische waarden. In oktober zijn ze met een voorstel gekomen om de aard van de geur mee te nemen in het geurbeleid, dat hebben ze genoemd: Nationaal Beoordelingskader Geur. Het idee was om in heel Nederland naar dezelfde oplossing te gaan. Het eerste voorstel besproken met geurdeskundigen (overheid en bedrijfsleven) en de conclusie was dat het een mooi begin was en dat we dit verder moeten uitwerken, alleen toen bleef het lang stil. De KAGO hebben begin dit jaar gevraagd of zij deze zaak mochten oppakken, zodat het eerste concept van oktober afgeschreven wordt. Dat is opgepakt en een adviesbureau gevonden die het af kan maken, binnenkort gaat dat van start en hopelijk hebben we begin volgend jaar een verhaal dat een voorbeeld kan vormen voor provinciale beleidsregels Geur. Als jullie mee willen denken, kan dat.

Reacties van aanwezigen op verhaal 5.1.2e :

- 5.1.2e (Drenthe): in Drenthe is 5.1.2e bezig met het opstellen van geurbeleid (dat is er nog niet). Aanvullende vraag: hebben we het over industriële geur of ook over veehouderij? Antwoord 5.1.2e : alleen over industriële geur. Voor veehouderijen zijn er 5.1.2e voor geur en daar moeten we ons in bewegen.
- 5.1.2e (Noord-Brabant): De nieuwe nationale geurmeetlat, gemeenten moeten cumulatieve van geur wel gaan uitwerken in hun omgevingsplannen, is dat dan die uitwerking die dan het adviesbureau maakt en rekening houdt in de beleidsregel? Antwoord 5.1.2e : Ja en nee. Ze zeggen wel iets over cumulatieve, maar dat ze er niets aan gaan doen. Maar dat ze zo streng gaan normeren, dat cumulatieve problemen uitgesloten zijn. Dat is iets waar we de komende tijd over na moeten denken voor de beleidsregel.

Reacties van aanwezigen op de helderheid van de rol van de provincie:

- 5.1.2e (Noord-Brabant): samen met Landbouw, Voedsel en Milieu en de beleidsmedewerkers die over geur gaan een notitie voor de gedeputeerde in voorbereiding. In het voorjaar hebben we een gap-analyse op het beleidsthema geur gemaakt, met wat schrijven we op over geurbeleid en geurhinder en wat is er daadwerkelijk nodig in de uitvoering. Voordat we met een uitwerking aan de slag gaan, willen we eerst van het bestuur weten hoe zij erover denken.

- **5.1.2e** (Utrecht): Utrecht is bezig om te kijken of we de regierol of dan wel de netwerkende rol moeten nemen. Daarbij zijn we ook aan het kijken wat de gemeenten als problematiek hebben en wat ze van ons als provincie wensen. Wel met in het achterhoofd het landelijk beoordelingskader. Een vraag die dan misschien beantwoord kan worden in het stuk van KAGO: hoe gaan we het landelijk beoordelingskader regelen met elkaar? Zodat we overal hetzelfde hebben/doen.
- **5.1.2e** (Drenthe): in Drenthe is er een memo voor milieubeleid, daarin hebben we voorgesteld om de mogelijkheden te verkennen voor het opstellen van geurbeleid. Er is aangekondigd dat het nodig is dat er in Drenthe geurbeleid komt, vanwege de geurproblematiek die hier speelt, de gezondheidsrisico's en het vervallen van de NVM norm. We hebben in feite nu ook geen instrumenten om geuroverlast aan te pakken. En in aanvulling op Brabant en Utrecht, de gemeenten heeft primaire verantwoordelijkheid, dus hoe gaan we dat straks doen? Voor nu een netwerkende rol en straks moet de informatievoorziening hierin goed op orde zijn.
- **5.1.2e** (Friesland): kort aanvullend op wat hiervoor gezegd is, is onze rol netwerkend. In Friesland is er geurbeleid voor provinciale bedrijven omdat GS daar bevoegd gezag voor is. We hebben twee overleggen waar we het toelichten en informatie delen, dat is bij het Friese VTH-overleg en het opdrachtgeverschap voor de omgevingsdienst. Door informeren en delen proberen we de gemeenten te helpen.

3. Terugkoppeling overleggen ketenpartners

5.1.2e geeft aan dat hij in deze periode geen contact heeft gehad met GGD NL en het programma Gezonde Leefomgeving van VWS, dus hierover geen update na voorgaande overleg.

IenW

Veel provincies hebben contact gehad met IenW over het NMP. Er ligt een voorstel om 7 november hier iets mee te doen tijdens deze werkgroep Gezonde Leefomgeving.

Reacties aanwezigen:

- **5.1.2e** (Gelderland): het ministerie heeft toelichting gegeven, het is een lange aanloop geweest en nu is er een korte termijn (medio november) waarin er van alles moet gebeuren. Met het idee om het eind van het jaar naar de ministerraad te brengen. We hebben voorgesteld om hier 7 november iets mee te doen tijdens de werkgroep.
- **5.1.2e** (Utrecht): het is handig om voor 7 november informatie te delen wat we als provincies hebben meegegeven op NMP. Voor het uploaden van deze informatie is een map op de Teams/SharePoint gerealiseerd.
- **5.1.2e** (Drenthe): IenW is ook bij hen geweest en hebben aangegeven dat ze op 6 november een bijeenkomst organiseren. Een eerdere sessie hebben ze gehad in juni/juli en toen hebben ze meerdere instanties, overheden etc. uitgenodigd.
- **5.1.2e** (Noord-Brabant): Goed als IenW op 7 november een stukje inleiding doen over hoe ver zijn ze tot nu toe gekomen (7 van de 12 provincies gaan ze langs), presenteren wat ze aan de hand van de rondes hebben opgehaald en aan de hand daarvan discussies voeren.
- **5.1.2e** (Noord-Brabant): In de zomer is er ook een rapport van Royal HarshkoningDHV verschenen waarin ze een analyse hebben gedaan op de Rijksprogramma's i.r.t. het NMP: <https://open.overheid.nl/documenten/edbf8447-14c8-4bec-9b01-b00c2935c02d/file>

4. RIVM Geluidskaart (5.1.2e)

5.1.2e (Utrecht) geeft aan dat de geluidskaart die het RIVM maakt (gezamenlijke geluidskaart) willekeurig gemaakt wordt (niet in opdracht). Utrecht heeft contact gezocht omdat ze de kaart gebruiken voor beleidsontwikkeling voor rustigere gebieden (icm erfgoed, natuur, recreatie). Dus waar vinden we die rustigere gebieden in de provincie en waar willen we die op beschermen? Het RIVM vindt het interessant om te weten waar we de kaart voor gebruiken/willen gebruiken. En inmiddels zijn ze zelf een traject begonnen om het structureler te maken, met verschillende input uit verschillende/andere bronnen. Naar aanleiding daarvan zijn twee vragen:

1. Hebben provincies een idee over het geluid van bedrijven voor die kaart?
2. Zijn er ook andere provincies die de kaart gebruiken/zouden willen gebruiken? En is er eventueel behoefte aan een keer uitwisseling met het RIVM daarover?

Reacties aanwezigen:

- 5.1.2e (Flevoland): Het gaat over de kaart voor de Atlas Leefomgeving. En gaat het over gezoneerde bedrijventerreinen of over geluid van alle bedrijven? Antwoord 5.1.2e: in feite willen ze alle geluidsbronnen gezamenlijk in kaart brengen.
- 5.1.2e (Zeeland): geeft aan dat we al heel wat geluidskaarten hebben (wegen, stiltegebieden, gezoneerde industrieterreinen), die hebben allemaal een wettelijke status. 5.1.2e vraagt zich af wat de status is van de RIVM geluidskaart (i.v.m. vergelijken van kaarten/data)? Antwoord 5.1.2e: volgens 5.1.2e heeft de kaart geen status, maar zit in de Atlas Leefomgeving om te gebruiken voor allerlei afwegingen. Het is niet vanuit een opdracht gemaakt, maar het RIVM wil het wel standaardiseren, door gegevens uit andere bronnen mee te nemen.
- 5.1.2e (Noord-Holland): er zijn vanuit Noord-Holland zeker oren naar van de geluidsspecialist en andere beleidsontwikkelaars bij gezonde leefomgeving om die kaart nog verder te verfijnen. De kaart wordt gebruikt bij beleidsontwikkeling of als communicatiemiddel. De bronnen worden benoemd, maar de vraag is wel hoe scherp je daar gegevens vandaan krijgt, de omgevingsdienst zou informatie kunnen aanleveren. Interessant om hier verder over mee te denken en te praten.
- 5.1.2e (Friesland): als je wil standaardiseren zou je contact op kunnen nemen met project risicokaart, vanuit de omgevingsveiligheid, als het specifiek over bedrijven gaat. Want daar wordt al veel tijd in gestoken om die te standaardiseren.
- 5.1.2e (Limburg) in de chat als antwoord op vraag 2 van 5.1.2e: "Antwoord op vraag 2 van geluidsspecialist: We doen er op dit moment weinig tot niets mee. Wel krijgen wij zo nu en dan vragen van inwoners over de kaarten. Ze zouden een goede basis kunnen vormen voor onze geluid-indicator maar dan zouden we aan de voorkant wat beter geïnformeerd moeten worden over de manier en het moment waarop de kaarten tot stand komen. Ook de output (nu alleen kaartbeeld) zou anders moeten, bijvoorbeeld op pand-niveau. Ander aandachtspunt: voor provinciale wegen in Limburg bevatten de kaarten deels achterhaalde/foutieve informatie. Informatie die we ik het kader van het actieplan hebben hersteld. Onduidelijk is dat we dat soort reparaties kunnen laten landen in de geluidskaarten van RIVM".
- 5.1.2e (Gelderland) in de chat: "Reactie Gelderse collega: eigen data in het actieplan is meer actueel. Zwakste schakel is denk ik de informatie over gezoneerde industrieterreinen. Als het RIVM daar een slag in kan maken door alle omgevingsdiensten (die vaak het zonebeheer uitvoeren) te bevragen over actuele gegevens, dan zou dat heel fijn zijn. Dan kunnen we de atlas wellicht gaan gebruiken voor het inzichtelijk maken van

toegestaan geluid (cumulatie) in onze doelmatigheidsafweging. Kan ook zijn dat contouren van rijkswegen en hoofdspoor dan op basis van 'opgevuld GPP' (de experts zullen het snappen *) toegevoegd moeten worden aan de atlas".

5. ILT thematisch onderzoek VTH-stelsel geluid

Op dit moment geen terugkoppeling mogelijk in deze werkgroep Gezonde Leefomgeving.

5.1.2e is daar wel aanwezig geweest, terugkoppeling volgt.

6. Voortgang OvV actieagenda

Twee weken geleden was de eerste bijeenkomst, er is nog veel onduidelijk en er moet nog veel geregeld worden vanuit IenW. Er is dus een begin gemaakt, maar moet nog op gang komen. Ook interessant is dat er vorige week een 2-minuten debat hierover was, daarbij is een motie ingediend en aangenomen om de actieprogramma in 2025 aan te scherpen.

7. Werksessie Gezonde Leefomgeving en ZZS

5.1.2e geeft aan dat op 11 november de voorlopige datum gepland staat in Utrecht, locatie bij12. De mensen in subwerkgroep 2 zullen hier voornamelijk bij aangesloten worden, en vanuit de ZZS werkgroep en OD NL. Er is nog geen concrete inhoud, we gaan kijken waar iedereen tegenaan loopt en hoe we verder kunnen.

Ook is er een map aangemaakt op de teams/SharePoint met alle stukken over het voorzorgsbeginsel, als er aanvullingen zijn, upload deze vooral in de map.

Actiepunten:

- **5.1.2e** hier ook voor uitnodigen.
- Iedereen: upload relevante documenten voorzorgsbeginsel in Teams/SharePoint.

8. Voorstel: fysiek afspreken werkgroep Gezonde Leefomgeving

Op 7 november gaan we elkaar live ontmoeten tijdens een themasessie, meer informatie volgt hierover. Ideeën kunnen door iedereen gedeeld worden.

Actiepunten:

- **5.1.2e** : kijken of het mogelijk is om het in Utrecht te hosten.
- **5.1.2e** : inhoud themasessie/werksessie voorbereiden.

9. Rondje langs de velden

Geen bespreekpunten.

3. Rondvraag en sluiting

Einde.